

29.11.2018

Maa- ja metsätalousministeriö
Kirjaamo
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite: Lausuntopyyntöne Kansallisen metsästrategian 2025 päivityksestä
(MMM023:00/2015) 261135

OTSO Metsäpalvelut Oy:n lausunto Kansallisen metsästrategian 2025 päivityksestä

Yleistä

Luonnoksessa esitetyt strategiset päämäärät, tavoitteet ja tavoitekokonaisuudet sekä niiden saavuttamiseksi luodut hankesalkut luovat kattavat ohjauskeinot Suomen metsäalan tuleviin haasteisiin. Hankesalkkuun valitut strategiset toimenpiteet ovat hyvin valikoituja, konkreettisia ja riittävän monialaisia, joilla strategian visio on saavutettavissa.

Alla lausuntomme hankesalkun keskeisimpiin hankkeisiin:

C. Resurssitehokas ja kestävä metsänhoito

Yksityismetsätalouden uusi kannustejärjestelmä 2020 on keskeinen työkalu koko strategialle. Kannustejärjestelmän ennustettavuus ja tietoisuus tuettavien työlajien jatkuvuudesta siirtymävaiheessa riittävän aikaisin on erityisesti huomioitava. Kannustejärjestelmän päätöksenteon säilyminen kansallisella tasolla on tärkeää. Kannustejärjestelmän tulisi olla hallinnollisesti kevyt niin maaomistajille, toimijoille kuin rahoittajalle. Kannustinjärjestelmän tulisi johtaa laadukkaisiin toimenpiteisiin metsätalouden ja -infran osalta. Toimenpiteissä olisi huomioitava hankkeiden kustannustehokas elinkaarijähtelu ja ympäristön- ja luonnonhoidon velvoitteet.

Kannustejärjestelmän tulisi aktivoida maanomistajia tehokkaaseen metsänhoitoon, jolla varmistetaan kasvavan puunkäytön tarpeet. Metsätieinfran rahoitus ja edistäminen on oltava keskeisellä sijalla uudessa kannustejärjestelmässä. Suomettiin tehtyjen investointien jatkuvuus olisi varmistettava järjestelmää rakennettaessa. Metsänhoidon lisäksi luonnonhoidon, erityisesti vesiensuojelun tulisi olla kannustejärjestelmän piirissä.

29.11.2018

Metsätilojen omistusrakennetta parantaviin ja aktivoiviin toimenpiteisiin tulisi panostaa nykyistä enemmän. Pirstoutuneitten metsäalueiden tilusjärjestelyjen lisäksi metsätilojen sukupolven vaihdoksia ja perikuntien metsänomistusten uudelleen järjestelyjä tulisi edistää. Etämetsänomistajien neuvontaan ja aktivointiin tarvitaan lisää toimenpiteitä.

Hankkeessa esitetyt T&K toimenpiteet puuntuotannon lisäämiseksi ja kehittämiseksi ovat kannatettavia. Talousmetsien ja metsänhoidon tutkimuksen ja kehittämiseen tulisi kohdentaa nykyistä enemmän resursseja. Hankkeessa mainittu osa-alue, suomet-sien hoidon ja käytön jatkuvuus, on erittäin kannatettava.

F. Metsätiet ja metsien saavutettavuus

Tieinfran merkitystä strategiassa tulisi nostaa vielä voimakkaammin esiin. Metsäteiden ja muiden alempiasteisten teiden ja siltojen korjausvelka on kasvanut vuosi vuodelta. Viime vuosina Kemera ja ELY tukivaroja tie- ja siltainvestointeihin on jäänyt käyttämättä. Korjausvelan purkamiseksi ja yksityistieverkon ylläpitämiseksi ja tienpidon varmistamiseksi tarvitaan paljon toimenpiteitä.

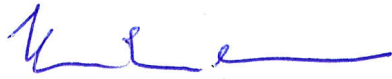
Tuki- tai kannustejärjestelmiä kehitettäessä tulee huomioida järjestelmän selkeys ja yksinkertaisuus tiekunnille ja tieosakkaille sekä toimijoille. Tienkäytön kasvavat vaatimukset ajoneuvopainojen nousun ja kelirikkokausien pidentyessä nostavat kanta-vuuden ja mitoitusvaatimuksia ja siten nostavat tienpidon kustannuksia. Tukijärjestelmissä tulee olla riittävät kannustimet tiekunnille, jotta tiet saadaan nykyvaatimuksia vastaaviksi.

Uuteen Yksityistielakiin on kirjattu tiekuntien järjestymisvelvoite, mutta se ei yksistään riitä. Tie kuntien hallinnoinnin kuntoon saattamiseksi ja päätöksentekokykyiseksi saamiseksi tarvitaan uudenlaisia keinoja neuvonnan ja aktivoinnin lisäksi. Tie kuntien järjestäytymisen tukeminen kannustejärjestelmien kautta erillisenä vaiheena voisi olla yksi ratkaisu. Tässä ratkaisussa tieisännöintiä tuottavien toimijoiden rooli kasvaisi merkittäväksi.

Hankkeessa esitetty yksityistietiedon palvelualusta yksityistieinfran parantamiseksi on kannatettava. Esitettyjen ratkaisujen lisäksi julkisina palveluina voitaisiin tuottaa esim. perusparannustarpeessa olevien yksityisteiden rekisteri hyötyalueineen, joukkoistetun tiedonkeruun avulla tuotettu tien olosuhdetietopalvelu, investointilaskuri tiekunnille perusparannuksen kannattavuudesta tai kilpailutussovellus, jolla tiekunnat voisivat ohjatusti hoitaa tien kunnostuksen vaatimat urakoinnin kilpailutukset.

29.11.2018

Helsingissä 30.11.2018

Kari Lundell
toimitusjohtaja
OTSO Metsäpalvelut Oy